

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om prisstop. (Midlertidig forlængelse af prisstoppet).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 129) findes i tidenden sp. 4051, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 867).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Erling Dinesen: Som det vel kunne forventes, har der over for folketingsudvalget fra en række erhvervsorganisationer været protesteret meget skarpt imod forslaget om en forlængelse af prisstoppet. Jeg kan nævne, at repræsentanter for Grosserer-Societetet og Centralforeningen af Hotelværter og Restauratører i Danmark er mødt frem i udvalget for at beklage sig over forslaget. Herudover har vi fået henvendelser fra Provinshandelskammeret, Industrirådet og Håndværksrådet. Jeg kan videre sige, at Grosserer-Societetet har gjort gældende, at det er ganske uholdbare vilkår, regeringen byder erhvervslivet, og Centralforeningen har kraftigt understreget, at man alene for prisstopperioden siden 22. september 1970 har meget kraftige og udækkede omkostninger. Man har også givet os eksempler herpå. Man nævnte, at der var en dyrtidsportion pr. 1. oktober 1970 til alle ansatte inden for dette område, som man ikke havde fået lov at indregne. Man nævnte en arbejdstidsnedsættelse med fuld lønkompensation, forhø-

jelse af Koda-afgifter og andre afgifter med ca. 15 pct., og så er det klart, at man som andre også har peget på dyrtidsportionen, der kommer nu, arbejdsgivertilskuddet, der bortfalder, og lønforbedringerne pr. 1. marts.

Det, jeg gerne vil pege på, er, at som det blev understreget af organisationerne, var der allerede tale om betydelige akkumulerede prisforhøjelser op til det tidspunkt, hvor prisstoppet måtte blive ophævet, så der er altså ikke meget, der tyder på prisstabilitet i den kommende tid, sådan som det blev antydnet under første behandling af sagen her forleden dag. Der blev også stillet spørgsmål til udvalget om disse forhold. Men jeg vil da gerne sige, at det vel må være rimeligt, at handelsministeren her i dag svarer på nogle af de spørgsmål, der er stillet af organisationerne — og jeg går ud fra, at handelsministeren er i besiddelse af disse henvendelser. Det, man i særlig grad ønskede at vide noget om, var jo, hvordan vilkårene ville blive dels under det forlængede prisstop, dels efter prisstoppets ophør, og det fremgik af spørgsmålene og den drøftelse, der var i udvalget, at dette i særlig grad gælder de opsamlede omkostningsstigninger siden den 22. september 1970. Her er forholdet det, at man ønskede klar besked om, hvorvidt disse omkostningsstigninger kunne indregnes, så vidt jeg forstod i alle tilfælde fra det tidspunkt, hvor prisstoppet endeligt ophæves og afløses af en ny prislovgivning.

Disse spørgsmål har formentlig sammenhæng med indholdet af handelsministerens notat af 4. februar til 21 mands udvalget, hvori det bl. a. hedder, at de omkostningsstigninger, som vil kunne indregnes i priserne, er sådanne, der indtræffer efter den nye prislovs ikrafttræden. Nu er det jo sådan, at det i notatet er forudsat, at prisstoppet ophørte 1. marts, og at en ny prislovgivning fik virkning fra samme dato. Men som alle ved, er vi nu i en anden situation, og jeg vil derfor pege på, som det klart kom til udtryk under drøftelserne i udvalget, at der er megen usikkerhed og megen ængstelse i erhvervslivet vedrørende de forhold, jeg her har nævnt. Derfor håber jeg, at handelsministeren kan afklare situationen her i dag.

Ændringsforslaget er, så vidt jeg forstår, en rent redaktionel konsekvensændring, og den kan vi tiltræde.

Jens Peter Jensen (Sorø amt): Jeg skal blot sige, at en del af de betragtninger, som det ærede medlem hr. Erling Dinesen fremførte i sin bekymring for, hvordan erhvervslivet skal arbejde og fungere under denne lovgivning, deler jeg ganske, og også jeg håber, at ministeren kan give nogle afklarende bemærkninger.

Jeg havde ikke haft noget imod, om man havde sat en tidsbegrænsning på forlængelsen, sådan som det er sket ved en tidligere lovgivning, der kunne ophæves ved kongelig anordning. Men det kan vi jo se på, hvis det bliver nødvendigt.

Niels Helveg Petersen: Fra i morgen vil forligsmandens skitse være officielt kendt, og jeg går ud fra, at det betyder — i overensstemmelse med, hvad handelsministeren har sagt — at der dermed foreligger et tilstrækkeligt grundlag for udarbejdelse af forslag, og opfordrer til, at vi snarest muligt får forslag til en ny prislovgivning.

Aksel Larsen: Jeg tror, det er rigtigt, hvad hr. Niels Helveg Petersen sagde, at fra i morgen vil forligsmandens skitse være kendt. Men så fortsatte han med, at så kan man godt lave den nye prislovgivning. Jeg kan ikke lade være med at tænke på min børnelærdom, på historien om Cæsar, der mødte den vismand, der havde advaret ham, og sagde: „I dag er det den 15. marts.“ „Ja,“ sagde vismanden, „men den er ikke forbi endnu!“ Fordi forligsmandens skitse bliver kendt i morgen, er det jo ingenlunde afgjort, at der sker det, regeringen håber og ønsker og venter, nemlig at de nye overenskomster dermed også er halet i land. Det har jeg forstået er en forudsætning for, at regeringen kan komme med et forslag til, hvordan prislovgivningen skal være i fremtiden. Man har naturligvis lov til at håbe, at det vil gå stærkt, men sikkerhed er der ikke. Man ved ikke, hvor længe denne kortvarige, midlertidige forlængelse af prisstoppet skal vare.

Vi har dels igennem fremtrædende erhvervsrepræsentanters udtalelser igennem de sidste tre år, dels igennem udtalelser fra regeringen og regeringspartierne hidtil forstået det sådan, at dette er den erhvervsvenlige regering, dette er erhvervslivets regering. Når jeg nu ser på de henvendelser,

udvalget har modtaget fra erhvervsorganisationer, får jeg indtrykket af noget modsat. Her står f. eks. i Grosserer-Societetets henvendelse — den er optrykt som bilag 2 — at når man tager i betragtning, at overenskomstforhandlingerne som oftest står på ud over den 1. marts — det mener man regeringen måtte vide dengang — måtte erhvervslivet gå ud fra, at man kunne stole på, at loven også bortfaldt den 1. marts som vedtaget. Grosserer-Societetet føler sig beluset af regeringen, og derfor siger Komiteen, at den på det skarpeste må protestere imod, at man endnu en gang hindrer erhvervslivet i at disponere på længere sigt. Det er altså ikke sådan, at Grosserer-Societetet ligefrem synes, at det er den erhvervsvenlige regering, der her fungerer. Noget lignende får man indtryk af ved at læse henvendelsen fra Håndværksrådet eller henvendelsen fra Provinshandelskammeret.

Vi har i øvrigt lige netop modtaget en henvendelse fra Industrirådet, som ikke er optrykt i betænkningen, fordi den er kommet for sent, og det er måske et særkende for det Industriråd, vi har, som jo altid er noget langsomt i optrækket. Alligevel har jeg dog lov til at nævne den her. Industrirådet siger i sin henvendelse, at erhvervslivet regnede med og regeringen garanterede, at prisstoploven udløb 1. marts 1971, og at den ikke ville blive forlænget. Det er utvivlsomt rigtigt; det har erhvervslivet regnet med, og det har vel alle regnet med. Men vi er et par partier her i salen, som i den forløbne periode forgæves har bedt regeringen fortælle, hvad der skulle ske efter 1. marts, og hvilken prislov vi ville få. Det har vi ikke kunnet få noget at vide om.

Jeg forstår godt, at erhvervslivet protesterer, at det føler sig forurettet. Men på den anden side er det vel noget, man kun kan forvente af denne regering, som i snart sagt hele sin periode har vist, at den har mange kønne ord og mange gode intentioner, men at den ikke er i stand til at omsætte dem i praktisk virkelighed; og hvis den endelig forsøger det, er det enten på en dårlig måde eller for sent eller begge dele.

Dermed behøver jeg vist ikke at sige meget mere om det forslag, vi her behandler. Vi har haft det til første behandling, og jeg har dér haft lejlighed til at sige, hvad mit parti mener om det. Det er os ret uinter-

[Aksel Larsen.]

essant, hvorledes man ændrer selve loven om prisstop, så vi vil aldeles ikke begære afstemning om det af handelsministeren stillede ændringsforslag. Hvad angår selve lovforslaget, kan jeg sige, som jeg har sagt før, at vi finder, at denne lov, dens hidtidige praktisering og det, at den nu skal forlænges, er regeringens ansvar. Vi opfatter, som jeg tidligere har sagt, i denne henseende folketinget eller måske nærmere flertallet i folketinget som en art ekspeditionskontor for en mere eller mindre rådvild regering, og vi vil afholde os fra at stemme.

Sigsgaard: Nu får vi igen diskussionen om, hvorvidt regeringen er erhvervsvenlig eller ikke er erhvervsvenlig. Dertil vil jeg gerne lige sige, at det, at erhvervslivet, Grosserer-Societetet og Industrirådet, påstår, at regeringen i et enkelt eller nogle enkelte spørgsmål er fjendtlig over for erhvervslivet, ikke beviser, at det faktisk er tilfældet. Sådan tror jeg Industrirådet og Grosserer-Societetet og andre organisationer altid har gjort. En regering skulle gå uendelig vidt, ganske uacceptabelt vidt, tror jeg, for alle parter, før man kunne komme i den situation, at Industrirådet og Grosserer-Societetet kom og sagde: det er vel nok en dejlig erhvervsvenlig regering, vi har.

Jeg kan berolige regeringen med, at jeg lige så lidt som den tidligere ordfører vil påstå, at regeringen er erhvervsfjendtlig. Tværtimod synes jeg, at regeringen særlig på det økonomiske område ganske klart punkt for punkt, uge for uge, måned for måned viser en overordentlig erhvervsvenlig politik. Jeg forstår udmærket, hvad hensigten var i sin tid, da man indførte prisstoppet. Dermed ville man lægge pres på lønforhandlingerne uden at genere erhvervslivet alt for meget. Derfor er prisstoppet så gennemhullet, som det er, så lidet omfattende, som det er. Jeg må med en vis beklagelse konstatere, at det, der således i sin tid var hensigten med prisstoppet, i ganske stort omfang må siges at være lykkedes.

Jeg synes ikke, det er hensigtsmæssigt at føre debat om, hvorvidt regeringen er erhvervsfjendtlig eller ikke er erhvervsfjendtlig. Regeringens hensigter er ganske klare og har været ganske klart udtalt fra regeringens side; at man så måske kan sige, at den

manglende plan i regeringens politik — f. eks. det, at man ikke kan få kendskab til, hvad regeringens planer på det prislovmæssige område er — selvfølgelig kommer alle grupper i samfundet til skade, er en anden sag, og jeg er selvfølgelig enig i, at det er særdeles uheldigt.

Som allerede tidligere bebudet må konsekvensen af VSs holdning til prisstoploven i sin tid være, at vi også her ved forlængelsen undlader at stemme.

Handelsministeren (Knud Thomsen): Jeg har ikke mange bemærkninger at gøre ved denne anden behandling. Jeg vil dog gerne sige til hr. Erling Dinesen, der henviste til notatet af 4. februar, at jeg allerede under første behandling forleden dag foranlediget af et spørgsmål fra hr. Hans Kjær gjorde opmærksom på, at dette notat var udarbejdet under forudsætning af den nye lovs ikrafttræden 1. marts, og derfor forekom der deri sætningen „de omkostningsstigninger, som vil kunne indregnes i priserne, er sådanne, der indtræffer efter lovens ikrafttræden“. Det er helt sikkert, at dette af rent tekniske grunde må ændres, men det er i og for sig kun et stykke lovteknik, der dér er tale om.

Jeg kan sige til hr. Niels Helveg Petersen, at så snart jeg har et nærmere kendskab til forligsforslaget, vil jeg naturligvis ufortøvet fuldende arbejdet med en ny prislov, sådan at den kan komme frem til tingets behandling hurtigst muligt, hvad vi jo også skylder erhvervslivet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget om en ny affattelse af § 1, § 1 i den ændrede affattelse og §§ 2 og 3 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her afbryde mødet.

[Formanden.]

Folketingets næste møde afholdes i dag kl. 11.40 med følgende dagsorden:

1) *Eventuelt: tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om prisstop. (Midlertidig forlængelse af prisstoppet).

2) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af den sociale pensionslovgivning [af Bundvad m. fl.].

3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om arbejderbeskyttelse i Grønland,

forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om arbejderbeskyttelse. (Køre- og hviletid i international vejtransport, ansvar, sikkerhedsrepræsentanter m. v., dampkedler, det kommunale maskintilsyn),

forslag til folketingsbeslutning angående ændring af arbejderbeskyttelseslovgivningen. (Forbud mod arbejde i tre skift) [af Kjær Rasmussen og Sigsgaard],

forslag til folketingsbeslutning angående indførelse af 7 ugers ferie pr. år for personer, som udfører fornødent arbejde ved virksomhed af almennyttig karakter i tre skift [af Kjær Rasmussen og Sigsgaard]

og

forslag til lov om ændring af lov om ferie. (Forlængelse af ferien og forhøjelse af feriegodtgørelsen for visse grupper) [af Kjær Rasmussen og Sigsgaard].

Mødet hævet kl. 11.29.

64. møde.

Fredag den 26. februar kl. 11.40.

Formanden: Den første sag på dagsordenen kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Op- hold). Det er givet.

Man gik da til:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om prisstop. (Midlertidig forlængelse af prisstoppet).

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 129) findes i tidenden sp. 4153).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 106 stemmer; 10 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om ændring af den sociale pensionslovgivning [af Bundvad m. fl.]

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XVII) findes i tillæg A. sp. 2549, fremsættelsen i tidenden sp. 2877).

Forslaget sattes til forhandling.

Socialministeren (Nathalie Lind): Det af hr. Bundvad m. fl. fremsatte forslag til folketingsbeslutning svarer, som det også fremgår af bemærkningerne til forslaget, i